

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Володарю

[foi+request-127380-](mailto:foi+request-127380-@minjust.gov.ua)

[@minjust.gov.ua](mailto:foi+request-127380-@minjust.gov.ua)

Міністерство юстиції України розглянуло Ваше звернення від 29 квітня 2024 року щодо правового регулювання громадянства в Україні та повідомляє таке.

Статтями 1, 2, 5 Конституції України закріплено, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Україна є унітарною державою. Україна є республікою.

В Україні існує єдине громадянство. Підстави набуття і припинення громадянства України визначаються законом. Громадянин України не може бути позбавлений громадянства і права змінити громадянство (стаття 4, частина перша статті 25 Конституції України).

Також пунктом 2 частини першої статті 92 Основного Закону України передбачено, що виключно законами України визначаються громадянство, правосуб'єктність громадян, статус іноземців та осіб без громадянства.

Питання правового змісту громадянства України, підстави і порядок його набуття та припинення, повноваження органів державної влади, що беруть участь у вирішенні питань громадянства України, регулює Закон України «Про громадянство України» та Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України та виконання прийнятих рішень, затверджений Указом Президента України від 27 березня 2001 року № 215.

У статті 1 Закону України «Про громадянство України» наведено визначення низки термінів, зокрема: *громадянин України* – особа, яка набула громадянство України в порядку, передбаченому законами України та міжнародними договорами України, *громадянство України* – правовий зв'язок між фізичною особою і Україною, що знаходить свій вияв у їх взаємних правах та обов'язках; *іноземець* – особа, яка не перебуває в громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав; *особа без громадянства* – особа, яку жодна держава відповідно до свого законодавства не вважає своїм громадянином.

При цьому законодавство України про громадянство ґрунтується, зокрема, на принципах: єдиного громадянства - громадянства держави Україна; запобігання виникненню випадків безгромадянства; визнання права громадянина України на зміну громадянства; неможливості позбавлення громадянина України громадянства України; рівності перед законом громадян України незалежно від підстав, порядку і моменту набуття ними громадянства України; збереження громадянства України незалежно від місця проживання громадянина України (пункти 1-4, 6, 7 частини першої статті 2 Закону України «Про громадянство

середок

Міністерство юстиції України

№ 66664/ПІ-В-2753/7.1.3 від 01.05.2024

Підписувач Банчук Олександр Анатолійович

Сертифікат 382367105294AF9704000000175A05001BE96E01

Дійсний з 12.09.2023 16:41:31 по 12.09.2024 16:41:31

України»).

Стаття 3 Закону України «Про громадянство України» визначає коло осіб, які вважаються громадянами України.

Так, громадянами України є:

1) усі громадяни колишнього СРСР, які на момент проголошення незалежності України (24 серпня 1991 року) постійно проживали на території України;

2) особи, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних чи інших ознак, які на момент набрання чинності Законом України «Про громадянство України» (13 листопада 1991 року) проживали в Україні і не були громадянами інших держав;

3) особи, які прибули в Україну на постійне проживання після 13 листопада 1991 року і яким у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року органами внутрішніх справ України внесено напис «громадянин України», та діти таких осіб, які прибули разом із батьками в Україну і на момент прибуття в Україну не досягли повноліття, якщо зазначені особи подали заяви про оформлення належності до громадянства України;

4) особи, які набули громадянство України відповідно до законів України та міжнародних договорів України.

Особи, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті, є громадянами України з 24 серпня 1991 року, зазначені у пункті 2, – з 13 листопада 1991 року, а у пункті 3, – з моменту внесення відмітки про громадянство України.

Також статтею 9 Закону України «Про правонаступництво України» визначено, що всі громадяни СРСР, які на момент проголошення незалежності України постійно проживали на території України, є громадянами України.

Разом з тим звертаємо увагу, що відповідно до пункту 1, підпунктів 3, 4, 26 пункту 4 Положення про Державну міграційну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 360, центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику, зокрема, у сфері громадянства, є Державна міграційна служба України, яка відповідно до покладених на неї завдань здійснює у межах компетенції провадження з питань прийняття до громадянства України і про припинення громадянства України та подає відповідні документи на розгляд Комісії при Президенті України з питань громадянства, а також забезпечує виконання рішень Президента України з питань громадянства; приймає відповідно до законодавства рішення про встановлення належності до громадянства України, оформлення набуття громадянства України та їх скасування; здійснює розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю ДМС, її територіальних органів та територіальних підрозділів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери її управління.

Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики, зокрема, у сфері громадянства, є Міністерство внутрішніх справ України (абзаци другий, шостий пункту 1 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878).

Керуючись положеннями частини другої статті 6 та частини другої статті 19 Конституції України, пункту 3 статті 7 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», підпунктів 32, 33 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228, Мін'юст відповідно до покладених на нього завдань надає роз'яснення, організовує розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Мін'юсту, його територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства, а також стосовно актів, які ним видаються.

При цьому повідомляємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами, вони лише мають інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК

Ярослав Козаченко 271 15 52

Персональні дані, вказані Вами у зверненні, захищаються та обробляються Міністерством юстиції України відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення згідно із законодавством.